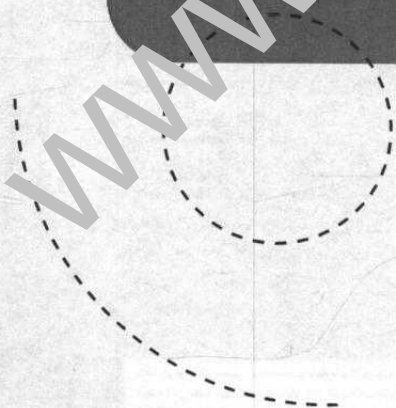

افرافر، مرضیه، ۱۳۸۱- Afrafar, Marziyeh	:	سرشناسه
وقف/ مرضیه، افرافر	:	عنوان و نام پدیدآور
تهران: مدرسه، ۱۳۸۱	:	مشخصات نشر
۸۰ ص:؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵	:	مشخصات ظاهری
۹۷۸-۹۶۴-۰۸-۱۹۹۵-۱	:	شابک
فیبا	:	وضعیت فهرست نویسی
وقف	:	موضوع
Waqf	:	موضوع
وقف -- تاریخ	:	موضوع
Waqf -- History	:	موضوع
وقف (فقه) -- ایران	:	موضوع
Waqf (Islamic law) -- Iran	:	موضوع
سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی. انتشارات مدرسه	:	شناسه افزوده
۲/BP۱۹۲	:	رده بندی کنگره
۲۷۲/۲۹۷	:	رده بندی دیویی
۵۹۸۶۳۷۲	:	شماره کتابشناسی ملی

انتشارات مدرسه ||| موسسه فرهنگی مدرسه برهان

ایمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
وزارت آموزش و پرورش

صفحه
مصطفی در افر

طراح جلد: رضا...

صفحه آرا / زهرا راست...

ویزاستار / افسانه حبیبی طباطبائی

چاپ اول / ۱۳۹۸

تیراژ / ۱۵۰ نسخه

لیتوگرافی، چاپ و صحافی / چاپ لوح

حق چاپ محفوظ است

شابک / ۹۷۸-۹۶۴-۵۸-۱۹۹۵-۱

تهران / خیابان سپهبد قمری / ترسیده پل کریمخان زند،
کوچه شهید حقیقت طلب / شماره ۸ / انتشارات مدرسه
تلفن: ۸۸۸۰۰۳۲۲ / فکس: ۸۸۹۰۳۸۰۹

با تشکر از انتخاب شما، خواهشمندیم نظرات، انتقادات و پیشنهادات
خود را در مورد این کتاب یا دیگر آثار انتشارات مدرسه از طریق
پیام‌کوتاه به شماره ۱۰۰۰۶۶۰۰۶۶۰۰ یا ما در میان بگذارید.

www.madresehpublishing.com

جهت ارتباط با شبکه‌های اجتماعی ما، رمزیده روپرو را اسکن نمایید.

فهرست

۷	مقدمه
۹	فصل اول: نگاهی به تاریخ وقف
۹	وقف چیست؟
۱۰	تاریخچه وقف
۱۰	وقف در اسلام
۱۸	وقف در سایر ادیان
۲۰	وقف در ایران
۲۱	وقف در ایران باستان
۲۲	وقف در ایران اسلامی تا پایان دوره تیموری
۲۸	وقف در ایران اسلامی از دوره صفویه تا پایان زندیه
۳۲	وقف در ایران اسلامی از دوره قاجار تا پایان پهلوی
۴۱	فصل دوم: آشنایی با برخی از اصطلاحات وقف
۴۲	موقوف علیه (آنچه برای آن وقف شده است) چیست؟
۴۴	انواع وقف
۴۴	به چه کسی واقف می گویند؟
۴۵	موقوفه چیست؟
۴۶	به چه چیزی وقف نامه می گویند؟
۴۸	بیع وقف چیست؟
۴۸	هبه چیست؟
۴۸	متولی به چه کسی می گویند؟
۵۰	ناظر کیست؟
۵۰	تفاوت وقف با اتمن مزه و تبریه چیست؟
۵۳	فصل سوم: موقوفات و کارکردهای آن
۵۳	انواع موقوفات
۵۳	مراکز مذهبی
۵۵	مراکز آموزشی
۵۷	مراکز بهداشتی - درمانی
۵۹	واحد های مسکونی
۶۰	مراکز تجاری
۶۰	املاک و تأسیسات زیربنایی
۶۰	موقوفات چه تأثیرات و کارکردهایی دارند؟
۷۴	منابع

● مقدمه

وقف از کارهای نیکو و به معنای هدیه ابدی است و به امری گفته می‌شود که در آن عین مال حفظ می‌شود، اما از عایدات آن استفاده می‌شود.

وقف از دیرباز وجود داشته و در واقع، بشر در طول تاریخ همیشه با اختصاص دادن بخشی از دارایی خود به کارهای نیک در پدیده وقف شرکت می‌کرده است؛ بنابراین نه تنها در ایران بلکه در اقصی نقاط دنیا می‌توان ردپای وقف را به شکل‌های گوناگون مشاهده کرد. البته با ظهور اسلام ناب در آن بر این امر نیکو و طرح احکام اختصاصی برای آن، وقف رواج بیشتری یافت. در ایران نیز نه تنها این موضوع مورد تشویق قرار گرفت بلکه عز و حرمت حکومت‌ها که به دلیل سیاست‌های خود به توسعه وقف توجه داشتند با آن را تحت کنترل خود در آوردند، جلوه‌های ویژه و متنوعی از وقف به وجود آمد. پدیده وقف کارکردهای مختلفی دارد؛ تا جایی که اگر به بررسی هدایت شود، بسیاری از نیازها را برطرف می‌کند و با وجود آن جامعه انسانی هیچ‌گاه با کمبودهای اقتصادی، اجتماعی، آموزشی و فرهنگی روبرو نخواهد شد.

تلاش مؤلف در این کتاب بر آن بوده است که «وقف» به صورت خلاصه معرفی شود؛ بنابراین، محور اصلی پژوهش خود «وقف» است. نکته درخور توجه درباره منابع مورد استفاده این شرح، این است که علاوه بر منابع کتابخانه‌ای برای دستیابی به امر دقیق و همچنین به دست آوردن تصویری واضح از چگونگی موقوفات، اسناد مرتبط نیز مورد استفاده قرار گرفته‌اند.